

Nanebovstúpenie Pána A - Mt 28, 16-20

Keď prichádzame na koniec nejakého románu, tak sa tam zvyčajne rozuzlí zápletká celého príbehu a kniha tým skončí. S evanjeliom to nie je tak. Čítame záver Matúšovho evanjelia, ale v tomto okamihu začína niečo nové. Začína život Cirkvi.

„Jedenásti učeníci odišli do Galiley na vrch, kam im Ježiš rozkázal. Keď ho uvideli, klaňali sa mu, no niektorí pochybovali.“

Jedenásti išli do Galiley. Mali byť dvanásti, ale sú už zranení, jeden z nich už chýba. Ten ktorý Majstra zradil. Ale ani tí jedenásti nie sú pevní vo viere. Je to skupina veľmi slabá, pochybuje o viere. Cirkev je od začiatku taká istá. Miluje Ježiša, ale je slabá, kolíše vo viere. Jedenásti, to sme my. ...

Kde sa odohráva toto stretnutie? Nie v Jeruzaleme, ani v Júdsku. Ale v Galiley. Teda ako sa prichádza k videniu Ježiša? Apoštoli stretli Ježiša pri svojej dôsledne vykonávanej dennej práci. Tam ich oslovil a tam ho spoznali ako svojho Pána po prvý krát. Zväčša tam s ním aj celé tri roky žili. Po udalostiach Veľkej noci je Galilea pozvaním k návratu k ich prvotnej skúsenosti. Ak by sa neurobil tento prvý krok skúsenosti s Ježišom, tak sa ťažko môžeme niekam vrátiť. Avšak teraz sa nejedná len o jednoduchý návrat k tomu životu ktorý bol aj predtým. Ani apoštolom Ježiš nehovorí, že majú zostať niekde pri jazere, či na planine. Treba vystúpiť na vrch! Nie na hocaký vrch, ale na presne určený vrch. Ktorý to je? Je to vrch blahoslavenstiev. Potom, čo si videl, počul Ježiša a neskôr si zostal sklamaný, treba sa vrátiť na pôvodné miesta života ale súčasne vystúpiť na vrch blahoslavenstiev. Tak sa dostaneš k videniu vzkrieseného Ježiša. Ak by si očakával, že iba ak budeš vidieť slávu vzkrieseného, tak až potom budeš veriť, tak pravdepodobne Božiu slávu nebudeš vidieť nikdy. Bez výstupu na horu blahoslavenstiev sa vidieť sláva nedá.

Dalo by sa to vysvetliť aj na príklade vzťahu dvoch zamilovaných: Dievča, ktoré je zamilované nikdy nemôže mať rozumom dopredu potvrdené všetky dôkazy, že život s týmto chlapcom bude zaručene šťastný. Nie. Najskôr musí rozumne uskutočniť svoju voľbu a potom až na konci dlhého snaženia bude vidieť, že táto voľba bola správna. Teda až potom, ako bola urobená rozumná voľba urobená.

Ak Tvoje oči ešte aj po vystúpe na vrch blahoslavenstiev zostávajú stále upreté na dobrá tohto sveta – a teda sa na ne naviažeš a chceš si ich „nazbierať“, tak potom nikdy nebudeš môcť vidieť slávu toho, kto Ti tieto dobrá daroval. Najskôr sa podel a potom sa Ti otvoria oči. Učeníci, ktorí vystúpili na vrch (určite s veľkou námahou), tak uvideli Ježiša a klaňali sa mu. Vidia ho.

Ako to bolo vysvetlené už v minulých katechézach, ani tu nie je tu použité sloveso vidieť v zmysle materiálnom. Učeníci vidia viac ako je to, čo je overiteľné očami a dotykom.

Vidia aj to, čo nie je viditeľné. Poznajú, že v Ježišovi je pravda o Bohu a aj o človeku. Na druhej strane, hneď na to pochybujú... Čo to znamená?

Myslím, že aj my sme z toho prekvapení lebo si myslíme: „*Ako môžu pochybovať ak majú pred sebou vzkrieseného, ak ho vidia na vlastné oči?*“ Budme opatrní, pretože Matúš nerozpráva hmotný fakt, ale je fakt vzkriesenia je skutočnosť, ktorá sa overuje vierou. Schopným sa stáva len ten, kto vystúpil na vrch blahoslavenstiev. Je to pohľad, alebo videnie, ktoré nadobudne až ten, kto prijal blahoslavenstvá svojho Majstra.

Čo znamenajú pochybnosti apoštolov? Vo viere musíme s pochybnosťami počítať. A Ježiš sa neznepokojuje s tým, že máme pochybnosti. Tie sú prirodzené. To, čo Ježiša znepokojuje sú naopak - naše istoty, ktoré sa rodia z rozumových argumentov pri obhajovaní našej viery. Nerobme to! Máme povinnosť zamýšľať sa nad rozumnosťou našej viery, ale nedá sa veriť na základe rozumových kritérií. Viera a skúsenosť vzkriesenia nemôže byť „*vyskúšaná*“. A teda, keď my máme svoje racionálne istoty, tak sa naše konanie končí tak, že chceme preniesť svoje racionálne istoty na ostatných, pričom súčasne žijeme v strachu, že nám niekedy budú položené otázky, na ktoré nebudeme vedieť odpovedať. Tým by totiž vznikli nové pochybnosti, ktoré by potom mohli spôsobiť pád našich doterajších istôt. A tak sa stane z človeka fanatik. Nerobme to! Musíme mať obavy z našich istôt ale nie z pochybností ktoré sa rodia z úprimných otázok.

Istoty nemajú ani tí, ktorí ohlasujú vlastný ateizmus a neveru. Aj ich samotných ich „*istoty*“ znepokojujú. Je to preto, lebo sa spoliehajú na indiferentnosť, ľahostajnosť, toleranciu, relativizmus. Platí iba to, čo vidím a čo sa dá overiť a nepripúšťam znepokojenie a neistotu, a teda nepripúšťam tie otázky, ktoré ma prinútiť s vášňou odhaliť vyšší zmysel vecí a života. Teda aj tieto istoty skončia ako tie predtým - len v agresivite a fanatizme.

Povedal by som: „*Nech sú požehnané pochybnosti!*“ – tie skutočné, tie ktoré sú úprimné, férové. Pochybnosti toho, kto hľadá úprimne, najmä vtedy ak Ťa privádzajú hľadaniu pravdy a neuspokojíš sa s vysvetleniami, ktoré sú krehké, z frázami typu: „*všetci si myslia že je to takto*“. Nie! Úprimné pochybnosti Ťa privádzajú k hľadaniu. Aj veriaci si musí uvedomiť, že vedeckosť nám neodpovie na všetky otázky. Vzkriesený nám ide v ústrety – a on nás miluje takých akí sme: „*Ludia slabej viery*“. Sme ľudia, ktorí veria v neho, ale len do istého bodu. V pochybnostiach prvých apoštolov spoznávame vlastné pochybnosti ktoré so sebou prináša nový život.

Ježiš pristúpil k nim a povedal im: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Chod'te teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“

Vzkriesený sa priblížil k jedenástim. Chce im odhaliť pravú tvár Boha. Ježiš sa približuje - Boh kresťanov sa chce stať blízkym, chce stáť po boku človeka. Uvedomme si, ako bol stavaný chrám v Jeruzaleme: bola to séria múrov a ohrád, ktorá držala ľudí v odstupoch

podľa rasy, náboženstva, pohlavia a tried. Počas Veľkej noci všetky tieto múry boli zbúrané. Teraz môžeme hľadiť na tvár Boha slobodne. Nie je žiadna opona, ktorá by nám bránila vidieť pravú tvár Boha. Boh sám pristúpil k nám. Avšak je pravda, že takýto Boh sa nám stáva nepríjemný – pretože sa stáva chudobný a nie bohatý tak, ako si ho predstavujeme my. Toto nás znepokojuje, pretože ak on je chudobný, tak sa aj my musíme stať chudobnými. Ak si niečo chceme zadržovať iba pre seba, tak nie sme synmi tohto Boha. Je to Boh, ktorý je schopný odpustiť aj najťažším hriešnikom a je schopný trpezlivo prekonávať aj všetku našu priemernosť.

Čo hovorí týmto jedenástim? „*Daná mi je všetky moc na nebi i na zemi*“. Nie je to také isté bohatstvo, ako to ktoré chcel dať Zlý Ježišovi keď ho pokúšal. Jediná moc je moc darovať život – odovzdať život. Ježiš odmietol akúkoľvek moc od Zlého, pretože sú presným opakom božského života ktorým je láska. Približuje sa človeku len preto, lebo chce, aby človek žil – žil tým istým spôsobom života. Ako to robí? Prostredníctvom týchto jedenástich. Prvá vec, ktorú im hovorí je ísť. Musia ísť fyzicky. Ale nielen fyzicky musia vyjsť von z vlastných presvedčení, vlastných tradícií a vlastných zvykov, aby išli v ústrety k ľuďom, ktorým majú odovzdať ten život, ktorý do sveta priniesol Ježiš.

Čo majú apoštoli robiť? Ježiš im zveruje trojitú misiu, pričom pamätajme, že jedenásti to sme vlastne my:

Prvá úloha: „Urobte učeníkmi všetky národy.“ Kto boli učeníci v čase Ježiša? Sú to tí, ktorí sa učia od svojho Majstra. A aj my dnes sme stále tí, ktorí sa učia od svojho Majstra. My nie sme Majstrami. Sme pozvaní k tomu, aby všetci ľudia spoznali jediného Majstra, ktorým je Kristus. A učeníci nešli iba počúvať lekcie od svojho Majstra, ale žili spolu s Majstrom. Jedenásti sú poslaní do sveta preto, aby všetci ľudia mohli navštevovať školu Majstra a žili po boku s ním. Aby mohli mať skúsenosť s ním a byť s ním.

Apoštoli majú ísť do všetkých národov. Pre Hebrejov to bolo neslýchané. Pre nich očakávaný Mesiáš si mal podrobiť všetky pohanské národy, panovať nad nimi a vyžmýkať z nich všetku silu a podmaniť si ich. Izrael nepochopil vlastnú pozíciu vzhľadom na pohanov. Nebolo ich poslanie vystatovať sa pred pohanmi, že oni poznajú pravého Boha. Izrael nebol vybraný, aby sa chválil svojou nadradenosťou, ale preto aby slúžil. Všetko povolanie, ktoré poznáme na Zemi je tu vždy na to, aby som bol k službe druhému. A rovnako Izrael bol vyvolený na to, aby slúžil pohanským národom. Mal priniesť to požehnanie, ktoré dostal od čias Abraháma aj iným národom. Abrahámovi Boh povedal: „*V tebe budú požehnané všetky národy sveta*“. To je veľká úloha Izraela. Priniesť požehnanie všetkým národom. Táto úloha sa uskutočnila prostredníctvom jedenástich a tými jedenástimi sme teraz my.

Druhá úloha – krstiť. Neznamená to vykonávať sviatosť krstu, čo je dôležité, ale nejedná sa o administratívny úkon. Gréčtina má dve slovesá, ktoré opisujú krst. Prvé sloveso: „*batto*“ znamená ponoriť (a potom vynoriť), ako keď umývame tanieru – ponorím ho do vody a potom vytiahnem von čistý. Druhé sloveso „*battizo*“ – znamená

ponoriť a nechať vo vnútri. Je to to, čo robia kuchárky keď chcú marinovať mäso - tak ho „battizo“ - teda ponoria do nálevu a nechajú tam aby dostalo novú chuť. Hľa, čo sme povolaní robiť. Nie iba jednoducho vykonať krstný obrad, ktorý je dôležitý, ale tento obrad je znakom nášho ponorenia do života Najsvätejšej trojice. Kto je pokrstený v Trojici znamená, že je zapojený do života lásky Trojice, ktorá je medzi Otcom Synom a Duchom Svätým. Toto zapojenie je zjavené obradom krstu.

Tretia úloha – naučiť zachovávať. Teda misia nespočíva v ohlasovaní nových doktrín, ale v zjavení Božej tváre a tváre človeka, ktorá sa zjavila v Ježišovi z Nazareta. Teda jedná sa o naučenie praxe, naučenia toho, čo treba robiť na to, aby sme zachovali „jeho príkaz“. Tento príkaz je príkazom lásky. Ako sa tento príkaz lásky dá naučiť? Ako sa vyučuje? Nie slovami. ... Áno, ohlasuje sa slovami – toho čo Ježiš povedal, ale toto ohlasovanie je sprostredkované aj skrze zdieľanie života. Keď pohan stretne kresťana, tak ohlásenie je vykonané skrze jeho osobu. Apoštol Peter vo svojom prvom liste neskôr napíše: *„Vaše správanie medzi pohanmi nech je vzorné, aby videli vaše dobré skutky a v deň navštívenia oslavovali Boha práve za to, z čoho vás osočujú ako zločincov.“* (1 Pt 2, 12). Krása je neodolateľná. Krásny život oslovuje. Kresťan ohlasuje svojím životom, svojou osobou a tí ktorí ho vidia musia povedať: Toto je krásny človek. Takto sa musí urobiť ohlásenie nového života – krásou. Náš preklad hovorí „aby videl vaše dobré skutky“ ale to nie je správne. Napísané je v gréčtine: „aby videli vaše krásne skutky“. Pekné diela pozdvihujú k oslave Boha. Nový človek sa rodí z krásy. A Ježiš hovorí apoštolom a aj nám všetkým: *„Cítte sa zodpovední za život, šťastie a spásu vašich bratov“.*

Záver Matúšovho evanjelia tvorí nádherné uistenie: *„A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta“.* Až do skončenia Boh nie je ďaleko, je stále blízko nás. Dnes je deň nanebovstúpenia Pána. V našich mysliach si predstavujeme vystúpenie do neba tak, ako sú opísané v Skutkoch apoštolov od svätého apoštola Lukáša. On napísal svoje Skutki apoštolov tak, aby boli zrozumiteľné pre grécku kultúru a mentalitu. Keďže Lukáš chcel Grékom povedať, že Boh nie je v Akropole, ale je na nebi tak teda opísal Ježiša ako vstupuje do Božej slávy. Preto opis Nanebovstúpenia v Skutkoch apoštolov je vyjadrený obrazom vystúpenia Pána do nebies.

Evanjelista Matúš nám ponúka Nanebovstúpenie Pána do slávy nie ako vystúpenie Ježiša do nebies, ale ako Jeho zostúpenie do spoločenstva učeníkov tak, aby mohol vstúpiť spolu s nimi do sveta a predstaviť spolu s nimi novú a krásnu tvár Boha a novú a krásnu tvár človeka – človeka, ktorý je vydarený, pravý, ktorý je synom Božím.

Autor: Fernando Armellini <https://www.youtube.com/watch?v=M46pf7GBhM8>

Preklad: ThLic. Marek Iskra. Archív: <http://rodinabb.sk/liturgia-rodiny/>